

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a
SZÉKELYHIRLAP-pal(GAZETA SĂCUIASCĂ)
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.fuzionat cu
ZIARUL SĂCUESCSzerkesztőség és kiadóhivatal:
KOVACS-HIRLAPIRODA, Str. Voevodul Mihailu
1. szám.Redactor responsabil și editor — Felelős szerkesztő, kiadó
Kovács J. IstvánRedacția și administrația:
BIROU DE ZIARĂ KOVACS
Ștrada Voevodul Mihailu 1.A
nemzetközi helyzet

mindinkább távolodik attól, hogy tisztulásról lehessen beszélni. Eden volt angol külügyminiszter beszédében kijelentette, hogy „az észszerűségek korszaka elmúlt s a kormányoknak ezt végül meg kell érteni.”

A közvélemény is majdnem úgy tekinti már az eseményeket, mintha sors-szerű erővel következnenek egymásután az észszerű emberi beavatkozásnak minden lehetősége nélkül. Az érdeklődés is ilyen beavatkozási lehetőségek feltételezése helyett inkább arra irányul, hogy melyik vihar-sarokban gyul fel először a tűz, melynek elharapozása elé olyan rémülettel néznek. Egy ideig a Földközi-tenger partvidékén látták főleg ezt a viharterületet. A veszedelem azóta északra költözött s ma inkább Európa északkelete felé irányulnak az aggódo tekintetek. Ez természetesen nem jelent annyit, hogy a déli viharterület most már lecsendesedettnek volna tekinthető.

A rövid idő előtt létrejött francia-török meg egyezés még ezzel a területtel áll kapcsolatban és Egyiptom külügyminiszterének délkelet-európai látogatásai is arra mutatnak, hogy a vihar lehetőségével ezen a területen is tovább számítanak. A nyári évad, azt lehetne mondani, mégis inkább megfelel az északibb területekre irányuló tevékenységnek, délen a perzselő nyári nap is valószínűtlenné tesz a kánikulai hónapokban minden háborus tevékenységet. A diplomáciai tevékenység azonban nem szünetel itt sem. A francia-török meg egyezéssel és az egyiptomi külügyminiszter utazásával kapcsolatban egy délkeleti tengeri arcvonall kialakulásáról beszélnek, mely a Szuez-csatornától a Fekete tengerig terjed. Ezzel kapcsolatban természetesen fontos szerephez jut a Balkán is, ahol szintén nagy erővel folynak az ellentétes hatalmi érdekeltségek erőfeszítései. Vezető európai sajtóorgánumokban vitatják a Balkán-szövetségben fennálló kötelezettségeket és megállapítják, hogy ezek kizárólag a Balkánra vonatkoznak s a legtöbb résztvevő állam esetében nem foglalják magukban a Balkánon kívül álló hatalmak esetleges támadásaival szembeni közös védelem kötelezettségét. Ilyen kötelezettség csak Törökország és Görögország között áll fenn, amelyek amúgy is az angol-francia kölcsönös védelmi rendszerhez tartoznak. Ugyancsak az ezzel kapcsolatos balkáni helyzet kialakulásának komplexumába lehet számítani Kiosseivanof bulgár miniszterelnök berlini látogatását is, melynek eredmé-

„Evangelizálni fogom a népet. Isten ígését fogom hirdetni az idők örökkévalóságáig. Kereszténnyé teszem a népet és megszentelem, hogy valamennyien — ha lehetséges — hű fiaik legyenek az Égi Birodalomnak és ezáltal földi hazájuknak is derék polgáraivá váljanak.” NICODEM, Románia pátriárkája

II. Károly király Őfelsége megvalósította
országát egységes politikáját

București, július 10.

A francia sajtó — mint megírtuk — részletesen foglalkozik Románia külpolitikájával, a szomszédos országokkal szemben fennálló kapcsolataival és az új kormányrendszer alatt kialakult belpolitikai állapotokkal.

A „Republika de J. Est” cikkének a következő címet adja: „Románia utban egy új elrendelés felé” és cikkét így fejezi be:

II. Károly, Románia királyának kilenc év alatt megalkotta az ország egységes politi-

káját. Elősegítette népe gazdasági fellendülését, elhárította a fenyegető veszélyeket és kiemelte országát a szélső bal és szélső jobboldali alakulatok káros befolyása alól. Rávezette országát a békés fejlődés útjára egy olyan időszakban, amikor egész Közép-európát megrázták a politikai viharok. Most pedig rávezette II. Károly király országát a nemzeti újjászülés útjára. Ennek a fiatal uralkodónak, aki nagy sportember, az ifjúság és a tudományos emberek barátja, politikai tapasztalatai legnagyobb kezeséget jelentik Románia jövőjére nézve.

Szigoruan ellenőrzik a kereskedők engedélyeit

București, július 12.

A nemzetgazdasági minisztérium 25385 — 1939. szám alatt rendeletet bocsátott ki. E rendelet értelmében tilos mindaddig valamilyen kereskedést űzni, amíg a törvényes cégbejegyzés meg nem történt, illetve a céget az illetékes hatóságok be nem jegyezték. Tilos az üzletekben más természetű árut forgalomba hozni, mint amilyenre az engedély váltattott. A kereskedelem más ágának űzése, mint amelyre az engedély szól, vagy előzetes bejelentés nélküli fiók-

üzlet nyitása, kihágást képez. Tilos idegen nevek alatt kereskedelmet űzni és mindazok, akik idegen névre engedélyt váltanak, visszaélést követnek el. Mindazok, akiknek ügyei a fenti rendelkezések szerint nincsenek rendben, helyzetüket július 15-ig tisztázzathatják az illetékes fórumok előtt. E kelet után megkezdődik majd a kereskedések ellenőrzése és a rendezetlen viszonyok között talált kereskedőkre 10—100 ezer lejig terjedhető bírságot és hat hónaptól egy esztendeig terjedhető elzárást róhatnak ki.

Francia lap méltató cikke

a román hadsereg erejéről és tekintélyéről

Páris, július 14

A Petit Parisien-ben Roger Massin aláírásával méltató cikk jelent meg „A román hadsereg ereje és tekintélye” címen. A cikkíró kiemeli, hogy „a bucuresti vezető gondoskodásának előterében a katonai kérdés áll” s emlékeztet azokra az erőfeszítésekre, amelyeket Romániának a háború után hadserege átszervezésére tennie kellett, hogy az megfelelően kétszeresen megnagyobbított területe szükségleteinek.

A román hadsereg újjászervezésének rögtön a háború után megkezdett munkája II. Carol király uralkodásának mindjárt első éveiben erős lökést kapott, — írja Massin. — A fiatal uralkodó a katonai kérdéseket a kormány gondoskodásának előterébe helyezte. A hadsereg Romániában

igen nagy tekintélynek örvend s mindazokhoz az áldozatokhoz, amelyeket újjászervezése és harcászati képének fejlesztése megkövetelt, az ország a tiszta hazafiasság szellemében mindig hozzájárult.

A cikkíró ezután rámutat, hogy 1936-tól kezdve igen komoly erőfeszítések történnének, amelyek most is sikerrel folytatódnak. A cikk a továbbiakban magasztalja a román tisztek felkészültségét és a katonák képességeit. Ebben a főleg földművesekből álló hadseregben a katona erős, igen ellenállóképes és bátor. Ennélfogva az a kétmillió tartalékos, a kit Románia egy háború első napjaiban az első vonalba állíthat jól beszervezve, sikerrel meg tudja védeni a nemzeti területet minden támadással szemben.

neyei elé érhető figyelemmel néz a délkelet-európai erőjáték minden érdekeltje.

A francia és angol sajtó annak a véleményének, vagy reményének ad kifejezést, hogy a Berlinben tárgyalni volt bulgár miniszterelnök semmiféle határozott kötelezettséget nem vállalt. Viszont a meleg fogadtatás, amelyben Bulgária kormányfőjét a német birodalmi fővárosban részesítették, kétségtelen

bizonyítéka a barátságos viszonyoknak, mely Szófiát Berlinhez fűzi. Ezt formális kötelezettségvállalások nélkül irányadónak lehet venni a szófiai kormány külpolitikájára, mint ahogy nem maradhat figyelmen kívül az a találkozás sem, mely Kiosseivanof miniszterelnök Jugoszlávián átutazásakor közte és Cincár-Markovics jugoszláv külügyminiszter között folyt le.

(E)

Népünk bünei gyermekeinkkel szemben

— Julius 14.

A Székely Ujság is részletesen beszámolt a katolikus nagygyűlés lefolyásáról, melynek vezérgondolata a gyermekek volt.

Az előadások közül kiemelkedett P. Lukács Mansvétnak, a ferencrendiek híres missziós szónokának „Népünk bünei gyermekeinkkel szemben” címen tartott előadása, melyet az alábbiakban ismertetünk:

Abból indult ki, hogy a mai korszellem is megállapítja, milyen nagyhatalom a gyermek, az emberiség legdrágább palántája, a föld legértékesebb vagyona. „Jövőnk alapja, fajunk fenntartásának egyetlen biztosítója”, — mondotta a szónok.

A továbbiakban rádöbbenően kérdezte: „A szülők büne — gyermekeikkel szemben? Hát ilyen is van? Hiszen egyébből sem állunk, mint a szülői szeretet magasztalásából. Ez a magas találys helyén való. A szülő sok áldozatot hoz gyermekéért... De... de sokat is vét gyermeke ellen”.

— A szülők legnagyobb büne, — mondotta a szónok, — hogy nem akarnak szülők lenni. Bizonyítéka ennek az, hogy széke y falvainkban évről évre fogy a születések száma. Ezzel talán a meglévő gyermek anyagi javait akarják biztosítani! Nem gondolják meg, hogy Istent se jóságban, se szeretetben felülmulni nem lehet. Ember ne feledd: Élet és halál Ura egyedül az Isten. Ha te nem bízol az Ő gondviselő jóságában, magadra hagy s akkor ne csodáld, hogy meglévő gyermekeid is hiányt látnak. Gondold meg: minden újabb gyermek házadban újabb áldást jelent. Ha nem fogadod el a gyermeket, Isten áldását utasítod vissza. Ne csodáld akkor, hogy ottmokban béke és szeretet nincs,

— Vagy a gyermekneveléssel járó sok gondot nem akarod vállalni? A gyémántkeresőkről olvasom, hogy a nagy hőségben, az égő homok között ellen szomjan milyen emberfeletti erővel dolgoznak, míg egy értékes szemre találhatnak. Életünk folytatása, az örökéleti lélekkel megáldott gyermek nem érdemli meg, hogy küzdjünk, dolgozzunk érte?

— Ezen a téren — a gyermek testi-lelki gondozásában — igen sok a szülők mulasztása. Ezt bizonyítja, hogy felénk manapság nemcsak a születések száma csökken, hanem a gyermekhalandóság is mind ijesztőbb méreteket ölt. Hogy ez hová vezet — nem kell magyaráznunk. A tékozlófiu a sertések vályu jág jutott, mert vagyonát nem gyarapította, a meglévő tőkét pedig elpazarolta. Nemzetével, fajával szemben nem ilyen tékozlófiu-e az a szülő, ki jövőnk reménységét, reménységünk jövőjét, önnépének legdrágább vagyonát, gyermekét saját hibájából pusztulni, veszni hagyja. Elítéled az ilyen szülőt? Vajjon nem vagy e te is ezek közül?

Ezután a szónok végigvezette a hallgatóságot a kellő gyógyításokkal nem védett, a magára hagyott, a hiányosan táplált, a kellőképpen nem tisztogatott, a máklével és pálinkás kenyérral alvásra szoktatott és a káromkodással megrontott gyermekek életén. Megrázó szavakkal bizonyította, hogy az ilyen gyermekek szülői milyen súlyosan vétkeznek nemcsak gyermekeik, hanem fajuk és hitük ellen is.

A beszéd további során a nevelési hibákról is szólt.

— Az iskoláztatás nagy kötelessége is megpróbálja a szülők lelki erejét, — mondotta a szónok. Hány szülő vonja el gyermekét önmaga kényelmére az iskolától. Isten számonkéri még azt is — ha a szülőnek módjában volt különféle szellemű iskolák között válogatni — gondja volt-e rá, hogy gyermeke abba az iskolába kerüljön, ahol súlyt helyeznek a lelke szépítésére is. Ha pedig az iskolát jól választotta ki, megbecsüli-e, támogatja-e azt? Együtt dolgozik-e az iskolával? Nem rontja-e le otthon annak nemesítő, jellemfejlesztő hatását.

— De ki felel azokért a fiatal, serdülő fiukért is, kikkel apjuk kevesebbet törődik, mint a legelőre eresztett csikóval? Nem tudja: kivel barátkozik. Nem néz utána, hogy éjnek idején merre barangol. Az ilyen szülő nem gondol arra, hogy földi értékeink között legdrágább nekünk az emberivér. Ennek tisztasága nemcsak az arcot teszi üdévé, nemcsak

egészségünket kovácsolja vaskeménnyé, hanem az élet szépségét és boldogságát is ez biztosítja.

— Necsak leányaink tisztaságát féltjük! A férfi fiatallág tisztá élete ép annyira jelentős egy népfaj életében, mint leányai fehérsége. Édesapa, édesanya! Megfeleltek e ezen a téren kötelességeiteknek! Amely szülő gyermekével szemben gyöngé ezen a ponton — ott a gyermek fejlődik erőszakossá, durvává — szülőivel szemben.

— Székely anyák! Gondoltok e arra, hogy nehéz lesz majd számadástok leányaitok cifra, divatos ruhái miatt, melyekért talán jó hirnevüket, becsületüket dobják oda?! Ezek a lányok az emberiség tiszta buzájában a polyvaszemek. Fajunk szégyenei, népünk megrontói. Nem jutottak volna ide, ha édesanyjuk nagyözölás helyett, testi lelki egyszerűségre, szerénységre neveli őket.

— A szülőkre hárul sokszor még az unokák szerencsétlen sorsa, helyzete is. A törvénytelen gyermekek egész életüket megbélyegzetten szenvedik végig. Boldogulásuknak szinte a lehetőségét is elzárja előlük születésük mostoha körülménye. Bármerre fordulnak, mindenütt kíséri a szegény: „törvény.

telen származásu!” Pedig ők erről nem lehetnek. Az ők szenvedéseiket is elsősorban nagy anyjuktól kéri számon a jó Isten. Ha anyjuk nem időzhetett volna oly sokat „édeskettesben” ők is születelhettek volna szentségi házasságban.

A beszédet következő mondatokkal fejezte be Mansvét atya:

— Olvastam valahol: a mesék világában élt egy király. Ennek a csákóján olyan csodálatos gyémántforgó volt, hogy valahányszor egyet fordított rajta, mindig megfordult körülötte a világ. Mindig újabb szépségek váltak körülötte láthatóvá. Ilyen csodálatos mesebeli gyémánt az emberi szív. Ha azt akarjuk, hogy körülöttünk megforduljon a világ, fordítsunk egyet szívünkön!

— Szülők! A földön legnagyobb hatalom a tietek. Hiszen ti tartjátok kezetekben a gyermeket. A földön legelső tekintély a ti tekintélyetek, ha használni tudjátok, ha élni tudtok vele. Fordítsatok egyet szíveteken. A test és vér ösztönös szeretetéhez vegyétek oda Isten szeretetét. Ez majd erőt ad, hogy gyöngédek legyetek — gyöngesség nélkül. Szeretősíviük — elfoglaltság nélkül. Ez majd világosságot nyújt, hogy kötelességeitek mindig felismerjétek, erőt ad, hogy ezt teljesíteni is tudjátok. Így aztán nem elnevelitek, hanem jöra, szépre oktatjátok, vezetitek. formáljátok önvéreteket, gyermekeiteket. Hitünk és népünk javára, boldogulására. Ámen.

A falvak mozikaravánja

A falvak kulturális színvonalának emeléséért folytatott munkálatok során a propagandaügyi minisztérium új vándor mozikaravánt létesített.

A mozikaraván több kisebb gépkociból áll és speciális vetítő gépekkel van ellátva. Körutja során bejárja az ország sűrűbben lakott helyeit és a falvak lakosságának a szabad ég alatt nevelő tárgyfilmeket fog lejátszani.

A mozielőadások során a propaganda-

ügyi minisztérium tisztviselői népes és nemzet vonatkozó: u hirdetményeket és füzeteket osztanak szét.

A vándor mozikaraván szép eredményekkel kezdte meg útját és a Siliistra környéki előadások után Erdély nyugati részében folytatja útját, mert a népi karaván célja az, hogy az ország legtávolabbi sarkába is elvigye a hivatalos irányítás eredményeit a fa'uk egyöntetű fejlesztése érdekében.

Pótadó telekkönyvi költségek fedezésére

— Julius 12

Az igazságügyminisztérium 40 404 szám alatt leiratot intézett a pénzügyigazgatósághoz, hogy a folyó év április 1-től kezdődőleg a következő pótdókat kell szedni:

szántóföldek u'án 0.50 százalék, legelők után 0.30 százalék, gyümölcsösöknél 1 százalék és városi házaknál 0.50 százalék. Ez a pótdó a telekkönyvek létesítésével kapcsolatos költségek fedezésére szolgál.

A háromszéki községeket fosztogató betörőbanda bűnlajstromát négy hónap alatt sem sikerült összeállítani

— Julius 12

Négy hónappal ezelőtt a háromszéki Lemhény község csendőrei — amint azt a Székely Ujság is megírta — elfogták Ciuraru Andrei fogarasmegyei cigányt, aki ellen alapos gyanúk merültek fel, hogy az év elején eikövetelt községi betöréseket és lopásokat ő követte el. A nyomozás során a cigány tagadta a terhére rótt bűncselekményt de a kérdésekre olyan homályos feleleteket adott, hogy a bűnügyi hatóságok jónak látták továbbra is őrizetben tartani. A nyomozás aztán rövidesen szenzációs fordulatot vett. A csendőrség a sepsiszentgyörgyi rendőrséggel karöltve több megyei cigányt és

földművest előállított, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy Ciuraruval együtt egy szervezett háromszéki rablóbanda tagjai, a kik hónapok óta fosztogatták a megye egy-mástól legtávolabbi eső községeit is.

A betörőbanda bűnlajstromát, amely közel 100 oldal, most állította össze a vizsgálóbíró. A napokban sor került volna a tárgyalásra is, de újabb bizonyítékok merültek fel az őrizetbevetettek bűnössége mellett. A vizsgálatot tehát újra kiterjesztették, mert a megye több községéből mind több, hónapokkal ezelőtt elkövetett lopás jut a hatóságok tudomására. A lopásokkal ugyan-csak a letartóztatottakat gyanúsítják.

Az utazói foglalkozás tekintélye

Érdekes előadást tartott a napokban Wiener Mór dr., a temesvári Utazó-kereskedők Egyesületének főtitkára az egyesület aradi csoportjának helyiségében.

— Mi az oka annak, hogy a kereskedelmi utazó ma sem foglalja el azt a helyet a társadalomban, amely őt tevékenységénél és társadalmi szerepénél fogva megilletné? — vetette föl a kérdést Wiener Mór dr. és arra a következtetésre jutott, hogy ennek fő oka a szakma egyes tagjainak

magatartásában keresendő. Egyesek ugyanis nyilvános helyen (vonator, vendéglőben stb.) túlságosan hangos és erősen bírálható magatartásukkal valóssággal diszkreditálják az utazói foglalkozást. Wiener Mór dr. rámutatott arra, hogy a kereskedelmi utazóknak gazdasági szerepén kívül kulturális rendeltetésük is van, mert közelebb hozzák az embereket egymáshoz. Szükség van tehát arra, hogy a kereskedelmi utazók az őket megillető tekintélyhez jussanak a társadalomban.

— Nem kapnak nyári szabadságot a pénzügyi tisztviselők. A napokban a pénzügyminiszter rendeletileg közölte a pénzügyigazgatóságokkal, hogy az új adó-

törvény, valamint a különféle újabb intézkedések miatt annyira feltorlódtott a munka, hogy a pénzügyigazgatóságok tisztviselői nem mehetnek nyári szabadságra.

Tűzvész, jégeső és kolera pusztítása 74 évvel ezelőtt a Székelyföldön

A háromszékmegyei Imecsfallván 35, a csikmegyei Csombord községben pedig 44 gazdának égett le a háza és gazdasági épülete - Pusztított azonban a kolera is, melyben Kézdivásárhelyen és a csiki Várdotfalván többen meghalnak. — Csikszentgyörgy és környéke termését a jég aratja le.

— július 15.

Hetvennégy esztendeje annak, hogy a Székelyföld lakosságát sűrűn látogatták az elemi csapások. Egyik napon tűz, máskor pedig jég és kolera pusztítják végig a szegény föld népét és fájdalmas még elgondolni is, hogy nyomában mennyi jaj tör fel és mennyi könny áztatja az arcukat.

Mint Józseffalván

Imecsfallván a tikkasztó, meleg nyári napon, a délelőtti órákban a lakosság nagy része a mezőn foglalatosskodik, mikor a kis székely község felélt megjelent a vörös kakas. Mintha csak a végzet keze irányította volna a veszedelmet, a fullasztó meleget egyszerre erős szélvihar kavarta fel a tüzet és a szikrákat messze röpítette a zsupfedes házak és csűrök között és rövidesen — amint azt a régi, elszárgult iratok tanúsítják — 35 gazdának 69 épülete, sok házi butora, gazdasági eszköze, a július hónapban behordott takarmánnyal együtt esett a tűz martalékává. A hatóságok az okozott kárt 11,834 forintba becsülték.

A Kolozsváron székelő Erdélyi Kir. Főkörmányszék nyomban megindítja a segélyakciót és felhívja a hatóságokat, hogy „az esetet közhirrre tenni, a segélynyújtást kieszközölni és a begyűlendő pénzt közvetlenül is. Háromszék tisztiségéhez eljuttatni kötelességének elismerje.”

Igy támadt új életre hamvaiból a tűzvész sújtotta Imecsfallva.

Es van-e vajon valaki a községben, aki a bukovinai Józseffalva pusztulásakor gondolt volna Imecsfallva 74 évvel ezelőtti pusztulására?

Hasonló sors érte ugyancsak azon a nyáron Csombord községet, ahol rövid idő alatt 44 családnak lakóhelye, ruházata, idej takarmánya hamuvá lett. A tűz által okozott összes kár 24,289 ltra becsültetett. A brassómezei Zajzonban 13 gazdának égett le ugyancsak a hajléka.

Kolera!

Ez az esztendő egyébként emlékeztet a Székelyföld közegészségügyében is. Egymásután üti fel fejét a kolera, melynek fészke Bacsu megyében van. Innen hurcolták le a Székelyföldre. Kézdivásárhelyet is meglátogatja a veszedelmes járvány és egy halálos áldozata is van, amikor a salócságok erőteljes egészségügyi rendszabályokkal próbálnak gátat vetni a járvány terjedésének.

„Utasítatik a nemes Tanács a város értelmisége által odahatni, hogy a kedélyek nyughassanak meg és az ok nélküli, nagy

félelem háritasson el, min' hogy a tapasztalás szerint az ily görcsös betegségek előidézésére a kedélyek lehangoltsága a legnagyobb befolyással van!” — írja egy akkori rendelet.

„Szükséges továbbá — mondja a főkörmányszék rendelkezése — hogy ezen járvány alkalmával minden ember magát a hűléstől, mely kivált az emberre a legérzékenyebben hat, inkább mint más időben, megóvni igyekezzék és hogy az étel és italban minden divatlanságot, mint szintén minden tivornyázást is kerüljön, — A legártalmasabb lévén azonban a rossz és éretlen gyümölcsök, a nép ennek ártalmas voltára különösebb figyelmessé teendő és a piacon a rendőri felügyelés fenntartandó. Miután pedig ezen járvány a legnagyobb ellenszere a jó és friss levegő tisztasága, azért az utcák s különösen a félreeső helyek tisztán tartandók.”

S Háromszékmegyében kevés is a halálos áldozat, annál inkább pusztít a járvány Csikszéken, ahol a főkirálybíró jelentése szerint, Várdotfalván és Csobotfalván a lakosság közül sokan estek a járvány áldozatául. Különösen Csobotfalván vált veszedelmessé a járvány, ahol a „8 külön háznál a 294-re menő lakosság közül” 7 ember halt meg.

Jég!

Régi iratok beszélnek arról a nagy elemi csapásról, mely Csikszentgyörgy, Bánkfalva és Szentsimon kiterjedt népes községeket sújtotta 1865 év július havában.

„... déli 12 óra körül — olvassuk a kir. főkörmányszéknek 3 nyelvű (magyar, német, román) köriratában, aláírva Grois és Kovásznai — a nyugodt felől nagy szélvész és zivatarral érkezett jégeső, a három helység összes vetését, mindennemű veteményét, kaszálóját annyira elverte és semmivé tette, hogy azon helységek lakói, akik ez évben sem vetni, sem aratnivalójuk nincsen. A nagy szélvész ezenkívül több épületet összerontott, az árvíz pedig felszakgatta a hidakat és közlekedési utakat”.

A körlevél a továbbiakban segélyezésre hívja fel az ország lakosságát, mert oly nagy a csapás, hogy a három község népe

„nagyobb inség és nyomornak van kitéve” a kár középszámítás szerint 107380 frt.

Ezek a feljegyzések mindenesetre érdekes dokumentumai a régmúlt idők borus napjainak, amikor csapások látogatták a népet a fájdalmas terhe alatt önkéntelenül térdre kényszerült a hívó lelek...

Felszentelték

az ujfalvi hősök emlékoszlopát

Mint köztudomású — Gyergyóujfalui lakossága emlékoszlopot állított a világháborúban elesett mintegy 200 székely katona emlékére.

Az emlékmű felavatását Márton Aron, román kat. püspök, László Ignác gyergyószentmiklósi kerületi főesperes és Rácz Vince gyergyóujfalusi plébános segédlete mellett végezte.

Érdekes megemlíteni, hogy a felszentelést végző püspök és főesperes, valamint plébános, mint taralékos főhadnagyok szolgálták végig a világháborút. A lélekemelő ünnepségen a falu lakossága ősi székely

viselkedésben jelent meg, hol Bányász Sándor gazda, Rácz Vince plébános és a püspök mondtak magasszárnyalású beszédeket.

Nyilvános köszönet

Mindazok, akik felejtethetetlen jó férjem, Csákány András halála alkalmával részvétellel voltak, bánatomban vigasztaltak, vagy a temetésen megjelentek, ezúton fogadják megtört szívem köszönetét.

Kézdivásárhely, 1939. júl. 10.

özv. Csákány Andrásné

H I R E K

-1.9.3.9.
Július
15.

„SZÉKELY UJSÁG”

(egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal)
társadalmi és közgazdasági hetilap

A „Székely Ujság”-ot
néhai MOLNÁR EMIL

a „Székely Hirlap”-ot
BIRÓ LAJOS alapította.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Félévre — 80 lej. Egy óra — 14 lej.
Negyedévre 40 lej. Külföldre egy évre 280 lej.

TÁJÉKOZTATÓ:

Szolgálatos gyógyszerár vasárnap a Szini-patika, mely egész napon nyitva. Ugyanígy ehéten keresztül a Szini-gyógyszertár a szolgálatos, vagyis a déli órákban is nyitva és éjszakánként szolgálatban van.

— Mihály nagyvajda 8-ik gimnázista A királyi udvarnagyi hivatal 51 sz. közleményében közhirrre teszi, hogy Mihály nagyvajda Ötlete kitérő eredményt vezetett a liceum hetedik osztályát és az évégi vizsga eredményeképpen VIII-ik osztályába léphet. Ugyancsak az udvarnagyi hivatal közli, hogy Ötlete Károly király kihallgatásokat újabb rendelkezésig felfüggesztette.

— Ifjúsági konferenciák városunkban. Az erdélyi ref. egyházkerület ifjúsági keresztyén egyesületének brassói és háromszéki tagjai július 19-én városunkba érkeznek és itt tartják meg négy napra tervezett lelkigyakorlataikat. — Július 20-án, csütörtökön d. e. 1/2 10 órakor megnyitó előadás lesz. Majd fél 11—12 óráig előadás megbeszéléssel: „Mi az élet célja?” Délután 5 órától este 9 óráig minden órára esik egy-egy előadás. Július 21-én, pénteken rendes bibliaóra és előadások. Este 8—9 óráig előadás: Képek a kézdivásárhelyi református egyház múltjából és jelenéből. Bezáró előadás július 23-án, vasárnap, amikor d. u. 5 órakor templomi ünnepélyt rendeznek az ifjúsági lelkigyakorlatok résztvevői.

— Gazdik gyűlése A helybeli gazdakör múlt vasárnap délelőtti közgyűlést tartott. A gyűlés lefolyásáról jövő számunkban számolunk be.

— Szentmise van a Császár-fürdőn minden vasárnap délelőtti 11 órakor, melyre felhívjuk kirándulóink figyelmét.

— Akció a falvak ivóvízzel való ellátásáért. Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi minisztérium akciót kezdett az ország községeinek egészséges ivóvízzel való ellátása érdekében. E határozat, hogy a most megkezdődő őszi egészségügyi offenzíva során tíz mintamegyében hajlíják végre a szükséges munkálatokat.

— Cserkész-táborozás a Szent Anna tónál. A kolozsvári katolikus főgimnázium cserkészei a Szent Anna tónál táboroznak. A múlt héten ünnepséget is rendeztek, mely alkalommal dr. Kristóf György az örök tűz építéséről tartott előadást.

— Dávid Mihály lett az országos nyersbőrkereskedő szindikátusának vezérigazgatója. A romániai börgyárosok értekezletet tartottak Sinaiban s ezen központ létesítését határozták el. Ez a központ vásárol fel minden nyersbőrt az országban. A börgyárosok nyersbőrbeszerző szindikátusának vezetésével a Dermata gyár nyersbőrsztyálynak vezetőjét Dávid Mihályt bízták meg.

Az új vezérigazgató kézdivásárhelyi származású, néhai Dávid Antal kereskedelmi tanácsos fia.

① Szemüveget találtak a főtéren. Tulajdonosa átveheti a Kovács-hirlapirodában.

— Részvénytársasággá alakult a Klingserszövőgyár. A sepsiszentgyörgyi Klinger-szövőgyár közkereseti vállalatból részvénytársasággá alakult 100 millió lej alapítókéval. Alapításában egy angol-svájci tőkecsoport is jelentős érdekeltséget vállalt.

— Felakasztotta magát egy torjai utász. A múlt héten Torján Jakabos Balint 72 éves nyugalmazott utász felakasztotta magát és mire tettét észrevették, megbalt. Régi betegsége keserítette el és eniatti vált meg az élettől. Az öreg székely megberet-válkozott, ünnepi ruhát öltött és úgy követte el öngyilkosságát.

— Megvédik a nyomdaipart. Végre több panasz alapján — a munkaügyi minisztériumból rendelkezés érkezett a munkakamarához, mely szerint a könyvkereskedőknek tilos nyomdai munkákat, mint rendelést felvenni. Ugyiszintén más kereskedők sem vehetnek fel ipari természetű rendeléseket, mert ezzel tisztességtelen versenyt okoznak a mesterkönyvvél rendelkező iparosoknak. Azon kereskedők ellen, kik a fenti rendelkezést álhíják, kihágási jegyzőkönyvet fognak felvenni.

*) Dr. BÁRÁNY ENDRE volt egyetemi klinikai tanácsos, fül-, orr- és gégeszakorvos és operatőr, rendelőjét Brassóban, Str. Voevodul Mihai (volt Kolostor uica) 5. l. emelet alatt megnyitotta.

— Július a természeti tűnemények hónapja. Ez év júliusában a csillagvizsgálók több természeti tűneményt figyeltek meg. Így például július 3-án a Hold és a Mars bolygó találkozását, július 8-án a Jupiter és a föld találkozását észlelték, míg július 11-én a Saturnus és a Hold keresztezték egymást. Július 23-án a Mars ellentétbe kerül a Nappal, míg július 30-án a csillagászok a Mars és a Hold második találkozását várják.

— Negyszáz évvel ezelőtt épült templom romjaira akadtak. Campulungból jelentik: A Targoviste—Campulung közötti országúton, Surlanesti községtől két és fél kilométernyire egy kertben érdekes leletre bukkantak. Munkások gödröt ástak és közben a legnagyobb meglepetésükre falakat találtak. Tovább ástak és csakhamar kiderült, hogy egy épület romjai kerülnek felszínre. Értelmitették a hatóságokat, majd pedig ahelyszínre érkezett egyetemi tanárok felügyelete és irányítása mellett folytatták az ásásokat és megállapítást nyert, hogy a kerben a föld alatt egy 20 méter hosszú és 5 méter széles, sűgő templom épület maradványai vannak. Felszínre került többek között négy művészi kivitelű sark és az azokon levő felirásokból kitűnt, hogy a sarkok 1558 és 1575 között készültek, tehát a templom a 16. század közepén már állt. Érdekes, hogy az egykori templom belsejében szénmaradványokat és égett emberi csontokat találtak. Valószínűnek tartják, hogy ez a templom valamelyik bojár család tulajdona volt és a család tagjai ide temetkeztek. A szén és a megégett emberi csontok arról tanuskodnak, hogy az épületet tűz pusztította el.

*) A hirdetőik figyelmébe! Minden hirdetésért, — akár személyesen adják be, akár pedig postán küldik el, a hirdetés díja előre fizetendő. Ellenkező esetben a hirdetés nem kerül közlésre, tehát érzékenykedésre, vagy nehezítésre nem lehet ok. Ezt a szabályt a minisztérium által megállapított országos díjszabás írja elő.

Üzletmegnyitás.

Értesítem a m. tisztelt közönséget, hogy 22 éve fennálló sütődémet

**fiók-
üzlettel**

is kibővíttem a ref. egyház épületében, a Harai-féle. mézár-szék mellett.

Ezúton is kérve a további pártfogást, vagyok mély tisztelettel:

CSULAK ISTVÁN

pék-mester.

*) Dr. Dávid György orvos rendeléseit két hónapi távollét után ismét megkezdte. Belgyógyászati laboratórium. Rövidhullámkezelések.

Hirdetmény

Administrația de Inasări și Plăți Treiscaune a kincstári közegek által elkövetendő szabálytalanságok megelőzésére az adófizetők tudomására hozza a „Legea pentru unificarea procedurii fiscale” következő intézkedéseit:

62. t. c. rendelkezése értelmében a tartozások kifizetése csakis annál a pénztárnál eszközlendő, ahol a tartozás elő van írva, vagy pedig ahol a végrehajtás foganatosítva lett.

Községekben a fizetés történhetik a kirendelt perceptor vagy a behajtó közeg kezeibe is.

A fenti rendelkezések tehát két feltételt állapítanak meg és pedig, hogy a fizetés közpénztárnál történjék és annál a pénztárnál, ahol a tartozás elő van írva.

Tehát a kincstár részére nem kötelezők a más helyen, vagy más képpen teljesített kifizetések.

63. t. c. rendelkezése értelmében a közpénztárnál vagy a behajtó közegek pénztárnál (községkincstárnál) fizetett bármilyen összeg tőszelvényvel és szelvényvel ellátott nyugta könyvből nyugta lesz kibocsátva. A nyugtának kell legyen sorszáma, folyószáma és tartalmaznia kell a kifizetés napát, befizető nevét, a hatóságot és az alapot, amelynek a javára történt a befizetés, a pénz beszédésével megbízott tisztviselő aláírását, az adóhivatal hivatalos bélyegzőjét és a beszédett összeget számmal és betűvel feltüntetve.

A kincstár részére csakis az ilyen módon kiállított nyugtak kötelezők.

Igy minden adófizetőnek érdeke, hogy bármilyen összeget csak közpénztárnál és a fentemlített módon fizessen be, bármilyen befizetett összegre hivatalos nyugtát követeljen, valamint hogy az esedékes tartozásokat az esedékesség napjáig befizesse és így elkerülje a behajtó közegeknek a háznál való megjelenését és a záloglás foganatosítását, vagy pedig a zálogtárgyak elszállítását.

Administrator financiar,

I. Diaconescu

Șeful contabilității,

Nagy Ștefan

România—Judecătoria rurală Covasna
No. G. 3320—1938.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 3320/1938, a Judecătoriei rurale Covasna în favoarea reclamantei Casa Generală de Păstrare din Brașov Suc. Trg.-Săcușec repr. prin adv. Dr. Solyom Nicolae din Târgu-Săcușec pentru încasarea creanței de 8200 lei cap. și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 31 Iulie 1939. orele 11 a. m. în comuna Chiuruș No. casei 67 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 2 du'apuri, 1 bufet, 2 iepi murgii și 1 car pentru cai în valoare de 13,000 lei
In caz de nevoie și sub prețul de estimare
Târgul-Săcușec, la 3 Iulie 1939. Portărel Drăguș

Nr. 537/1939 Nr. G. 2485—1939

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2485/1939 a Judecătoriei Mixte din Tg.-Săcușec în favoarea reclamantului adv. Dr. Măgior Eugen din Tg.-Săcușec pentru încasarea creanței de 1700 lei și accesorii se fixează termen de licitație pe ziua de 21 luna Iulie anul 1939 la ora 16 p. m. la fața locului în comuna Catalina casa No. 153 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: una mașina de cusut și un mănz în valoare de 3500 lei.
In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Tg.-Săcușec, la 3 Iulie 1939 portărel Drăguș

Nr. 538/1939 Nr. G. 2006—1939

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică în baza deciziei Nr. G. 2006—1939, a judecătoriei mixte Tg.-Săcușec în favoarea reclamantului Firma Reclam magazin de ghet Trg.-Săcușec repr. prin avocatul Dr. Măgior Eugen pentru încasarea creanței de 320 lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 18 Iulie 1939 orele 16 p. m. la fața locului în comuna Turia (Volai) casa No. 936, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 pendula și 1 scrin în valoare de 2000 Lei.
In caz de nevoie și sub prețul de estimare

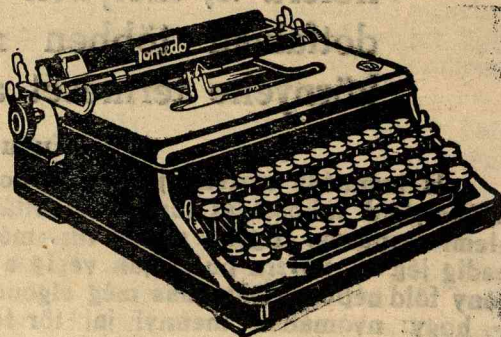
Tg.-Săcușec, 3 Iulie 1939. portărel Drăguș

— Felkérjük előfizetőinket az esedékes előfizetői díjaik minél előbbi befizetésére.

Tipografia MINERVA Târgu-Săcușec 1939

Legjobb, tartós és tisztairásu

a ,Torpedó' írógép

Árak: 8200 lejtől 28000 lejig
Felvilágosítást ad
és megrendeléseket felvesz a
KOVACS-hírlapiroda

Apróhirdetések

E hirdetések hivatalos árszabály szerint tíz sorig szavanként számíttatnak. Minden hirdetés előre fizetendő

Eladó ház

Egy 4 szobás épület, hozzá udvar, kut és mellékhelyiségek, — eladó. Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban nyerhető.

Első díjat nyert

- faj-angora-nyulak kaphatók -

KÖNTZEY angora fajnyul gazdaságnál ES. TELNIC (Esztelnek), posta Brejcu. — Előjegyezni lehet elválasztott nyulakra, — előleg esetén nagy árkedvezményrel. Fajtisztaságért, magas gyepjuhozamért felelünk Válaszbélyeg.

Használt

de jó árban levő írógépek: Yos és Continental eladók. Bővebbet a Kovács-hírlapirodában.

Török-féle sörgyárnál

levő ház emeleti helyisége: 4 szoba, konyha, kamra július 1-től kiadó. Értekezni ugyanott.

Egy jó családból való fiu tanul.nak felvesznek E. Csiszár—cégnél.

Keresek írógépelésben jártas

és románul tudó irodakisasszonyt azonnali belépésre, Dr Imreh Samu ügyvéd Tg. Săcușec.

Eladó

egy nyaraló-lakás (villa) a Transzilvânia fürdőn a borviz-forrás mellett. Cím a kiadóban.

Almoskönyv

(horoszkópok, születési jellemképek, tenyerolvasás stb.) Kapható a Kovács-hírlapirodában 30 lejtért.

Ólajos tengelyű,

fekete, jókarban levő hajtókocsi eladó. Cím a szerkesztőségben.

Diétás koszt

jó háznál kapható. Cím a kiadóban

Színházi Magazin

kapható a

KOVACS-hírlapirodában
és a Fekete bódében.